

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Dispvatio 43. De effectibus praedestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

ruit, quod hi iam præ alijs omnibus decreti erant ad existendum.

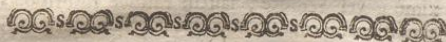
170 Dico secundò . Si fiat comparatio inter homines reipsa futuros, longè mihi probabilius videtur, habuisse Deum aut semper, aut ferè semper aliquam rationem nobis occultam, cur hunc in particulari potius, quàm illum, prædestinaverit, & cur hunc præ alijs ad tantum gradum sanctitatis, & gloriæ elegerit, per taliaque media potius, quàm per alia, perduxerit. Moneor primò; quia id satis clarè indicat Apostolus ad Roman. 11. dum in causâ æternæ Dei prædestinationis exclamat. *O altitudo divitiarum sapientia, & scientia Dei, quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius. Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius eius fuit?* Plane supponens in hominum electione, & reprobatione Deum occultis rationibus duci nobis ignotis. Id quod etiam supponere videtur cap. 9. eiusdem epistolæ iuxta intelligentiam Augustini, & aliorum Patrum ventium ad rem sæpe verbis utriusque loci, ut iam ostendo.

171 Secundò enim moueor in istam sententiam; quia Augustinus & alij Patres aperte videntur pro illâ stare. Audiamus illum epistolâ 105. circa medium. *Cur, inquit, illum potius, quàm illum, liberet, aut non liberet scrutetur, qui potest iudiciorum eius tam magnum profundum, vtrumtamen caueat precipitium. Numquid enim est iniquitas apud Deum? Absit. Sed inscrutabilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius.* Similem sententiam habet lib. de Prædestin. Sanct. cap. 9. & 14. & lib. de Dono perseu. cap. 8. post alia similia ita habet. *Ex duobus paruulis originali peccato pariter obstrictis cur iste assumatur, ille relinquitur: & ex duobus ætate iam grandibus impijs cur iste ita vocetur, ut vocentem sequatur, ille autem aut non vocetur, aut non ita vocetur, ut vocentem sequatur, inscrutabilia sunt iudicia Dei.* Ex duobus autem pjs cur huic donetur perseuerantia usque in finem, illi autem non donetur, inscrutabilia sunt iudicia Dei. Et cap. 14. fine. *Cur autem illi habeant aures audiendi, illi non habeant, hoc est, cur illis datum sit à Patre, ut veniant ad Filium, illis autem non sit datum; quis cognovit sensum Domini, aut quis consiliarius eius fuit? Aut tu quis es homo, qui respondeas Deo?* Et in Enchiridio cap. 95. loquens de statu beatitudinis ait. *Tunc non lasebit, quod nunc latet, cur iste potius, quàm ille, fuerit assumptus; cum causa vna esset ambobus.* Multisque alijs in locis aperte videtur sentire Augustinus, occultas esse causas, & rationes, cur Deus hunc eligat præ alio, prorsusque hominibus ignotas. Idque voluisse Apostolum, cum dixit ad Roman. 9. *O homo tu quis es, ut respondeas Deo, &c.* & ad Roman. 11. *O altitudo divitiarum, &c.* Videatur lib. 1. ad Simplic. quæst. 2. post medium, lib. 5. contra Iulian. cap. 3. ad medium, lib. de Grat. & liber. arbit. cap. 22. lib. de Corrept. & grat. cap. 8. Tract. 53. in Ioan. à medio, lib. 2. contra duas epist. Pelagian. cap. 20. fine, de Spiritu, & lit. cap. 34. serm. 7. de Verbis Apostoli in medio, & alibi. In eadem sententiâ sunt alij Patres. Prosper. lib. 1. de Vocat. gent. cap. 13. 21. & 25. & lib. 2. cap. 9. & 17. Ad excerpta Genens. dub. 4. lib. de Ingratis cap. 35. & alibi. Petrus Diaconus de Incarnat. & grat. cap. 7. Fulgent. de Incarnat. & gratiâ Iesv Christi cap. 28. Gregor. lib. 10. Moral. cap. 4. & lib. 29. cap. 15. alijs 21. & cap. vult. Isidor. lib. 2. Sentent. cap. 6. Laurent.

Iustin. in Fasciculo amoris cap. 17. & Sermone de S. Mathia in medio. Qui expressè docent, occultas, & nobis ignotas rationes esse, cur Deus istos prædestinet præ alijs. Nec benè exponuntur à Ruiz de prædestinatione abstractè sumptâ, prout illam proposuit, accepimus. Tum quia rationes prædestinationis sic sumptæ non adeò sunt nobis occulta, vt ex ibi dictis apparet. Tum quia Patres expressè agunt de eâ quæstione, cur hic, & non ille assumatur, eligatur, siue prædestinetur. In qua clarissimè est sermo de personis determinatis, & in particulari.

172 Tertiò moueor ad amplectendam dictam sententiam ratione à priori ex fundamentis iactis peritâ. Quia, licet ex parte hominum nihil sit, quod per modum metiti, impetrationis, aut dispositionis moralis moueat per se Deum, vt hunc potius, quàm alium prædestinet, vt supra quæst. 4. & 5. statutum est. Ast inæqualitas eorum physica, aut etiam moralis aliter, atque aliter conduens saltem per accidens ad fines tum manifestos, tum occultos Dei discrimen aliquod potest adferre, causæque in moriuis, quibus Deus ad singulos prædestinandos, aut non prædestinandos mouetur, prout satis sit, vt Deus non pro mero beneplacito suo, sed ob causam, & rationem specialem, occultam tamen, moueri dicatur ad hunc potius, quàm ad illum prædestinandum, vel negatiuè reprobandum. Qualiter de facto moueri aut semper, aut ferè semper, tum ex se satis videtur congruum; tum ex testimonijs Scripturæ, & Patrum, quæ adduximus non sine efficaciâ colligitur.

173 Eisdem fundamentis probandum est, Christum Dominum, dum sua merita pro Prædestinationis specialiter applicauit, eosque suâ applicatione præ Reprobis elegit, vt vidimus quæst. 7. speciali etiam ratione aut semper, aut ferè semper motum fuisse, vt quemlibet in particulari eligeret potius, quàm alium.

DISPVATIO 43.

De effectibus prædestinationis.

HAbere prædestinationem aliquos effectus intra genus causæ efficientis certò certius est. Cùm sit prouidentia consistens directè in aliquo, vel aliquibus decretis efficacibus Dei, (quæ sine effectibus ad extra constare non possunt), aut saltem in suo conceptu inuoluens talia decreta, vt ex dictis in præcedentibus satis, superque notum est. Aggredimur ergo examinandum, quinam sint huiusmodi effectus.

QVAESTIO I.

Quae conditiones necessariae sint, ut aliquid dicatur esse praedestinationis effectus.

AD quatuor reuocari possunt. Prima est, ut sit beneficium Praedestinati volitum, & cautatum à Deo ex intentione glorificandi illum: hoc enim necessarium est, ut aliquid sit effectus providentiae diuinæ ordinantis Praedestinatum ad gloriam; qualis praedestinatio est. Quo iure peccatum ab effectibus praedestinationis excluditur: quia Deus nequit illud velle, neque cauere, atque adeo, neque ordinare ut medium ad finem praedestinationis. Vnde August. cum sepius doceret, praedestinasse Deum, quae fuerat ipse facturus, consequenter ait lib. de Praedest. Sanct. cap. 10. praescientiam latius patere, quam praedestinationem. Quia Deus praescit etiam ea, quae ipse non facit, ut peccata; non autem praedestinat, nisi, quae facit.

Secunda conditio est, ut reipsa conueat ad glorificationem Praedestinati siue proximè, siue remotè, ut taleque ametur à Deo. Debet enim esse è numero eorum beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur, quorumque ut talium praedestinatio preparatio efficax est iuxta saepe repetitam definitionem Augustini ex lib. de Dono perseuer. cap. 14. Quale non esset, si cum effectu non conduceret ad glorificationem Praedestinati, aut à Deo ut tale non amaretur, prouidereturque ipsi Praedestinato. Itaque effectus praedestinationis infallibiliter debet esse connexus cum gloria Praedestinati proximè, vel remotè, saltem ratione futuritionis conditionatae conducentiae eius in ipsam gloriam, ut taleque debet prouideri à Deo, & amari per actus praedestinatios, ita, ut sit verum, Deum idcirco tale beneficium conferre, seu prouidere Praedestinato, quia videt, illud in eius glorificationem infallibiliter esse influxurum, casu, quod datur. Alioquin non erit effectus praescientiae, & preparationis beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur.

Hinc sequitur tertia conditio, nempe, ut sit effectus alicuius voluntatis specialis Dei erga Praedestinatum infallibiliter connexus cum gloria eius: qualis respectu Reprobos dari non possit. Ipsa enim voluntas Dei immediatè cauens beneficium connexus cum gloria infallibiliter prout tale, vel quia tale est, suapte natura, & essentia connectitur cum gloria. Et haec est satis in sententia non admittente praedestinationem gloriae ante praesentia merita: in nostra verò eam admittente requiritur insuper, ut effectus praedestinationis ab ipsa praedestinatione gloriae procedat remotè; quae etiam est peculiaris Dei voluntas erga Praedestinos praeter Reprobos. Et quoniam idem effectus respectu Praedestinati potest esse beneficium speciale, utpote in eius gloriam reipsa influxurum, & respectu Repti commune, utpote in gloriam eius non influxurum cum effectu, etsi aliàs ex se sit influxurum; accidere utique poterit, ut idem & sit effectus

praedestinationis Praedestinati, & providentiae communis Repti; si tamen voluntas Dei à qua cautatur immediatè, specialis sit erga Praedestinatum, hoc est tendens in talem effectum, & illum amans, prout efficax est ad gloriam Praedestinati: alioquin si in illum tendat praesens, quia est utilis ad gloriam tam Praedestinati, quam Repti, non curando de efficacia, quam habiturus praedictur respectu gloriae Praedestinati; tunc ille etiam respectu Praedestinati erit effectus providentiae communis, aut certe alterius providentiae diuersae à praedestinatione. Vniuersaliter enim non est censendus effectus praedestinationis, qui non amatur, prouideturque à Deo, prout est beneficium speciale Praedestinati: etiam si fortasse procedat remotè à praedestinatione efficaciae gloriae eius: quippe praedestinatio non ex parte solum debet esse providentia specialis circa Praedestinatum, sed adaequatè prout comprehendens omnes effectus. Ob id enim medium vtile ad gloriam de facto in illam non influxurum effectus praedestinationis non est, etiam si fortasse procedat ex intentione efficaciae gloriae Praedestinati, ut est possibile, iuxta doctrinam vniuersalem traditam disput. 36. quaest. 4. proposit. 2.

Quarta denique conditio effectus praedestinationis est, ut sit extrinsecè saltem supernaturalis ex ordinatione ad finem supernaturalem, ad quem conuenit; atque adeo datum, siue prouisum ex meritis Christi, qui omnes praedestinationis effectus ad salutem hominum conducentes promeruit, ut supra disput. 42. quaest. 6. statum est.

QVAESTIO II.

Quae bona ordinis naturalis sint effectus praedestinationis.

AD tria capita reduco omnia bona naturalia Praedestinati. In primo pono eius substantiam existentem cum omnibus facultatibus, potentijs, organjs, cæterisque proprietatibus ipsi debitis, ab eaque naturaliter inseparabilibus. In secundo pono accidentia eius intrinsecè, siue innata, ut temperamentum, complexio, indoles, ingenium, valetudo, duratio, &c. siue acquisita, ut scientia, prudentia, artes seu liberales, seu mechanicæ, officia, munera, &c. siue physica, ut praedicta, siue moralia, ut actus virtutum, & earum habitus. In tertio pono accidentia extrinsecè, ut patria, parentes, nutritij, educatio, magistri, amici, noti, diuitiae, honores, concordia, opportunitas temporis, loci, occasio, & cætera huiusmodi.

Vazq. 1. par. disput. 93. cap. 4. Arub. disput. 81. Gonzal. disput. 72. Machin disput. 48. Falob. quaest. 23. artic. 2. dub. 5. Gasp. Hurc. tract. de Praedest. disput. 3. diff. 5. Moeratus disput. 39. & alij prorsus excludunt à praedestinationis effectibus existentiam, & substantiam Praedestinati, eiusque naturales proprietates; imo & accidentia innata, quae in hac rerum peritasti ex naturali causarum cursu ei obrigerunt. Soar. verò lib. 3. de Praedest. cap. 7. Molina 1. par. quaest. 23. artic. 2. disput. 3. Herice disput. 30. cap. 5. Ruiz

Ruiz disput. 24. de Prædestin. Tann. disput. 3. quæst. 3. dub. 1. & alij vniuersaliter enumerant omnia bona commemorata inter prædestinationis effectus, quando ea ad salutem Prædestinati proficiunt, & cum effectu conducunt ad eius glorificationem.

Propositio 1.

7 Possibile est, vt substantia Prædestinati cum omnibus eius proprietatibus, & accidentibus innatis fuerit effectus prædestinationis eius.

Quia non est, vnde repugnet, Deum ex speciali affectu erga Prædestinatum cuncta hæc prouidisse, seu decreuisse, eo videlicet, quod præuidebat illa reipsa conductura, seu influxura in gloriam eius, casu quod ei donarentur: siue huiusmodi effectus ex efficaci, siue ex simplici desiderio gloriæ Prædestinati proueniret iuxta diuersas sententias. Quo nihil desideraretur, vt omnia prædicta essent prædestinationis effectus, vt ex conditionibus assignatis quæst. 1. notum est. Arbitror, ab hac propositione neminem ex præfatis Auctoribus dissentire. Ex qua manifestè consequitur, possibile multò melius esse, vt cætera omnia bona commemorata Prædestinatorum prædestinationis eorum fuerint effectus.

Propositio 2.

8 Substantia Prædestinati cum omnibus suis proprietatibus, & accidentibus innatis de facto etiam est effectus prædestinationis illius.

Amplector hanc propositionem tanquam probabiliorem oppositâ. Eam autem probo primò ex loco illo ad Roman. 8. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti.* Clarè enim videtur Apostolus denotare, ex proposito prædestinatio Dei nasci, vt omnia, quæ Prædestinatis obueniunt, etiam ipsum esse (nihil enim excipit, vt notauit August. lib. de Corrupt. & gratiâ cap. 9.) proficiant illis ad salutem. Quod est, omnia esse effectus prædestinationis eorum. Creationem autem, & existentiam Electorum ex intentione efficaci, atque adeo prædestinatio gloriæ eorum promanasse, significat Isaias cap. 43. dum loquens specialiter de Populo Dei electo ait. *Et omnem, qui inuocat nomen meum, in gloriam meam creauit eum.* In gloriam enim inefficaciter intentam cæteros etiam non Prædestinatos creauit Deus.

8 Secundò probo auctoritate Fulgentij lib. de Incarnat. & gratiâ Iesv Christi cap. 31. vniuersaliter pronuntians. *Nihil prouenit in salutem hominum, quod ille non in æterna bonæ voluntatis suæ dispositione faciendum prædestinauit.* Consentit Ansel. de Concordiâ prædestinationis cum libero arbitrio col. 4. dicens. *Cum omnia subiacent dispositioni Dei, quidquid contingit homini, quod ad uiam liberum arbitrium ad accipiendam, aut ad seruandam rectitudinem, suæ gratiæ imputandum est.* Intellige, gratiæ suæ dispositionis prædestinatio. Eademque vniuersalitate loqui-

tur S. Tho. super locum Pauli citatum, & 1. par. quæst. 23. artic. 8. ubi ait. *Sub ordine prædestinationis cadit, quicquid hominem promouet ad salutem, vel orationes propria, vel aliorum, vel alia bona, vel quicquid huiusmodi, sine quibus aliquis salutem non consequitur.* Quem etiam modum loquendi vniuersalem, sequuntur Durand. Cajet. Ferr. Capreol. Sotus, & alij apud Ruiz disput. 21. de Prædestin. lect. 1. Et quidem electos esse à Deo Prædestinatos prædestinatio electione antequam essent futuri, atque ita existentiam eorum illius præuic electionis effectum esse, satis videtur significare S. Tho. dictâ quæst. 23. artic. 2. & 4. Imò & August. lib. de Prædestin. Sancto. cap. 19. dum ait. *Elegit Deus in Christo ante constitutionem mundi membra eius. Et quomodo eligeret eos, qui nondum erant, nisi prædestinando?*

Tertiò probatur propositio ratione.

9 Quia certum est, Deum, antequam decerneret creare Prædestinatos, & cætera quæcunque in eorum gloriam cum effectu conducunt, præuidisse tam eorum substantiam, quam cætera omnia infallibiliter coniungenda cum gloriâ, casu, quod crearentur. Ergo credendus est, ea speciali, atque prædestinatio affectu formaliter vt influxura in gloriam amasse efficaciter; quo pacto specialia, & longè maiora erant beneficia Prædestinatorum: quandoquidem hoc eximie eius erga illos commendat beneuolentiam; & aliam nullum secum adfert incommodum. Confirmatur primò. Quia maior est etiam beneuolentia erga Prædestinatos, eis, antequam essent futuri, efficaciter gloriam desiderasse, ex tali que desiderio eos, & cætera cuncta decreuisse producere. Ergo in sententiâ nostrâ admittente gloriæ prædestinationem, ex tali prædestinatione, dicendum est, promanasse tum existentiam Prædestinatorum, tum cætera quæcunque in glorificationem ipsorum præuidebantur influxura. Confirmatur secundò. Quia substantia humanitatis Christi Domini, cæteraque eius perfectiones effectus fuerunt citra dubium prædestinationis eius, qua prædestinatus est, vt esset Filius Dei naturalis. Ergo, cum hæc prædestinatio exemplar sit prædestinationis hominum, vt supra disput. 42. quæst. 6. statutum est. Substantiam quoque, & cæteras hominum perfectiones effectus esse prædestinationis eorum, dicendum est. Confirmatur tertiò. Quia, si hoc pacto facta dicatur prædestinatio, maior accrescit gloria ipsi Christo promerenti illam; & maior obligationis vinculo deuinciuntur corda Prædestinatorum tum erga Christum, tum erga Deum. Ergo ita factam fuisse, dicendum est.

Propositio 3.

10 Reliqua bona Prædestinatorum, quæ supersunt ex recensitis num. 5. de facto etiam sunt effectus prædestinationis eorum; quoties de facto quoquo modo ad eorum gloriam conducunt.

In hac propositionem omnes Auctores citati num. 6. pro utraque sententiâ videntur conuenire. Ea autem maiori non eger probatione, quam adductâ pro precedente, quæ vniuersalis est. Solum restat, vt diluamus

mus argumenta, quæ contra utramque opponi solent.

12 Obijcitur primò August. cap. 10. de Prædestin. Sanctior. ubi, dum prædeterminationem præparationem gratiæ esse, definit, gratiam verò ipsius prædeterminationis effectum, cætera dona naturalia ab effectibus prædeterminationis videtur excludere. Respondeo, non excludere. Primò; quia forte ibi gratiam accipit latius prout dona etiam naturalia complectitur. Nam & hæc sub nomen gratiæ largè acceptum cadere posse, sæpe admovent Patres, & Scholastici; quorum plures refert Ruiz disput. 24. lect. 7. Secundò; quia, etsi alios habeat effectus prædeterminatio, absolute est verum, prædeterminationem esse præparationem gratiæ, & gratiam esse effectum eius. Fit tamen ab Augustino mentio solum de illâ tanquam de præcipuo prædeterminationis effectu, ad quem cæteri referuntur, seu ordinantur: quo non excludit alios effectus à se admissos alijs in locis. Videatur præsertim lib. 8. ad Simplicianum quæst. 2. circa medium lib. de Dono persever. cap. 14. lib. de Corrept. & grat. cap. 8. prope finem, & lib. de Prædestin. Sanctior. cap. 14. ante medium.

13 Secundò opponuntur Patres Africani cum Augustino epist. 95. ad Innocentium Papam versus medium dicentes. *Esse enim quadam non improbandâ ratione dicitur gratia Dei, qua creati sumus, ut non nihil essemus, &c. alia tamen est, qua prædestinati vocamur, iustificamur, & glorificamur.* Deinde ipse August. epist. 105. in illud Apostoli ad Roman. 3. *Iustificati gratis per gratiam ipsius, inquit. Non istam gratiam commendat Apostolus, qua creati sumus, ut homines essemus, sed, qua iustificati sumus, ut homines iusti essemus. Ista est enim gratia per Iesum Christum Dominum nostrum. Etenim Christus non pro nullis, ut homines conderentur, sed pro impijs mortuus est, ut iustificarentur.* Quibus Patres ab effectibus prædeterminationis, & à meritis Christi aperte videntur excludere beneficia creationis. Respondeo cum Herice, Ruiz, & alijs Recentioribus, prædictos Patres solum intendere, creationem, & cætera naturalia dona, præcisè prout naturalia sunt, ad finem tantum naturalem suapte naturâ ordinata, & Reprobis etiam communia, nec esse effectus prædeterminationis, nec meritum Christi. Hoc tamen non tollit, ea, prout ad gratiam, gloriamque supernaturalem conducunt, eleuantur, & ordinantur à Deo, esse prædeterminationis effectus, & per merita Christi conferri. Qui quidem, etsi non meruerit hominibus, ut absolute essent, meruit tamen, ut essent iusti, & beati, & consequenter, quidquid confertur ad eorum iustitiam, & salutem, prout ad illam confert.

14 Tertiò obijcitur. Patres contendentes contra Pelagium, & eius Reliquias, ex parte Prædestinati nullum dari prædeterminationis meritum, nunquam id probarunt: quia Prædestinatus suam existentiam, à qua eius prædeterminatio incipit, non promeretur, in quo facile Aduersarios conuincerent. Ergo supponebant, existentiam non esse effectum primum, à quo nostra prædeterminatio sumit exordium. Concesso antecedente; nego consequentiam. Quia non erat instituti Parrum, probare, nullum præcedere meritum ad integram prædeterminationem; (licet & id obiter suis argumentis confecerint); sed prædeterminationem ad gloriam, aut etiam ad gratiam ex meritis arbitrij

non fieri, ut contendebant Pelagius, & eius Reliquiæ.

Quartò obijcitur. Si substantia Prædestinati, bona indoles, aut alia dona naturalia essent effectus prædeterminationis, illa quidem ad gratiam vocationis conducerent. Vnde ex parte Prædestinati daretur causa prima gratiæ. Ad id dici non potest. Ergo. Respondeo, dici non posse, ex parte Prædestinati dari causam primæ gratiæ per modum meriti, aut dispositionis moralis. Causam vero physicam receptiuam primæ gratiæ, qualis est substantia Prædestinati, aut ad eius efficaciam iuuantem, qualiter iuuat bona indoles iuxta sententiam August. lib. de Dono persever. cap. 14. ex parte Prædestinati negari non posse. Imo aliquando bona natura occasio sunt, quam Deus accipit, aut conditio, quam intuetur ad conferenda dona gratiæ, iuxta doctrinam datam disp. 42. quæst. 4. proposit. 6. Quod satis est, ut illa inter prædeterminationis effectus comprehendantur. Adde, negari non posse, bona natura aliqua ratione conducere ad iustificationem, & gloriam Prædestinati, etsi negetur, esse ea prædeterminationis effectus. Vnde argumentum factum, quod in eâ conducentia nititur, nihil speciale, contra nos præstat, sed ab omnibus est solvendum. Mitto alia leuiora apud Ruiz supra lect. 7. & 8.

Denique obijciunt alij. Existencia non potest esse beneficium; quia non supponit subiectum, cui donetur. Ergo nec potest esse prædeterminationis effectus. Rursum forma nequit efficaciter amari, nisi subiecto existenti. Ergo beatitudo efficaciter amata supponit existentem Prædestinatum. Ergo existentia Prædestinati nequit esse effectus amoris efficacis suæ beatitudinis, atque adeo nec prædeterminationis. Ad primum respondeo, beneficium sumptum pro dono indebito non debere supponere subiectum, sed posse esse ipsam subiecti substantiam, ut supponunt Patres Africani cum Augustino relati num. 13. Ad secundum dico, optimè posse amari etiam efficaciter formam subiecto nondum existenti, dummodò pariter subiectum ipsum efficaciter decernatur siue eodem, siue distincto decreto: de quo modo non curo. Addo tamen, ut existentia Prædestinati sit prædeterminationis effectus iuxta sententiam non admittentem prædeterminationem gloriæ, lat esse, illam speciali affectu decernere ex simplici ipsius gloriæ intentione. Quo friget argumentum.

Postremo obijcitur. Bona naturalia eueniunt iuxta exigentiam causarum naturalium. Ergo non sunt effectus prædeterminationis. Nego consequentiam. Quia ipsa naturalis dispositio rerum, vnde ea exigentia prouenit, specialiter est ordinata à Deo in gloriam Prædestinatorum.

QVAESTIO III.

Vtrum malum, vel permissio eius sit effectus prædeterminationis.

EX doctrinâ præcedentis quæstionis constat, mala pœnæ, & defectus bonorum naturalium,

ium, quæ supponunt existentiam Prædestinati, effectus prædestinationis esse defecto, quoties reipsa ad gloriam Prædestinati aliqua ratione conducunt. Quoniam, cum huiusmodi mala simpliciter sint bona directe amabilia à Deo, eligibiliaque in ordine ad gloriam Prædestinati, in quam aliquo modo reipsa videntur influxura; nihil eis deest, quominus in effectus prædestinationis computentur, & naturalia bona, de quibus quæst. præced. tractatum est. Itaque, esse cæcum, claudum, surdum, gibbosum, ægræ valetudinis, prauæ complexionis, hebetioris ingenij, difficilius indolis, & alia id genus, sæpe inter prædestinationis effectus locum habebunt, quatenus vel peccata præpediunt, vel materiam suppeditant virtutum. Tantum demque censendum est de paupertate, erumnis, laboribus, fame, siti, bello, præmatura, aut violenta morte, de cæterisque huiusmodi calamitatibus huius vitæ; quæ non raro viam sternunt ad æternam.

19 De malis verò culpæ siue peccatis certum est, non posse esse prædestinationis effectus, ut dicebamus quæst. 1. num. 1. quia non possunt amari à Deo, neque esse effectus eius. Idque non solum quoad malitiam formalem, ut constat; sed neque quoad materiale actionem, prout est ab homine, quo pacto sibi habet annexam malitiam, iuxta doctrinam communem stabilitam suo loco contra admittentes prædestinationem actionis materialis peccati. Aliud est de actione physica peccati prout est à Deo concurrente cum homine, ut impleat munus causæ primæ; quo pacto ne materiale quidem peccatum est, ut sæpe alias dixi. Vide nihil verat, eam vt sic amari à Deo, & inter prædestinationis effectus connumerari.

20 Potissima ergo, eaque celebris huius questionis difficultas est de permissione peccati, an ea sit, aut esse possit effectus prædestinationis. Negant Vazq. 1. p. disput. 93. cap. 2. Arrubal disput. 82. Beccan. tract. 1. cap. 14. quæst. 3. num. 15. Mærat. disput. 39. Veken. disput. 27. cap. 2. Carlet. disput. 44. sect. 3. Idem censet Herice de facto disput. 30. cap. 6. addens, de possibili posse permissionem peccati aliter, quam medio peccato, conducere ad gloriam Prædestinati, sicque esse prædestinationis effectum; vt si Deus alicui reuelet permissionem sui peccati, ex eaque reuelatione moueatur ad se humiliandum. Cum Herice sentiunt Alarc. tract. 4. disput. 4. cap. 5. & Gaspar Hurt. disput. 3. de Prædest. diff. 6. Soar. verò lib. 2. de Concursu Dei cap. 5. ad 4. & lib. 3. de Prædest. cap. 8. Cartagena discursu 10. dub. 2. Molin. 1. p. quæst. 23. art. 2. disput. 3. & ibidem Bann. Nazar. Zumel, Cursus Carmel. Ioan. a S. Th. Gonzal. alijsque Tomistæ communiter, Fasol. dub. 4. Granad. tract. 6. disput. 5. Ruiz disput. 23. de Prædest. Tann. disput. 3. quæst. 3. dub. 3. Franc. Amic. disput. 15. sect. 5. Franc. de Lugo disput. 42. cap. 4. Ribas disput. 4. cap. 8. Albiz tract. 3. disput. 4. sect. 13. Arriag. disput. 38. sect. 4. & alij plures docent, permissionem peccati effectum prædestinationis esse de facto. Limitant tamen Soar. Cartagena, Gonzal. Fasol. Tann. & alij ad permissionem peccati prout conducentem ad humilitatem, aut aliam similem virtutem occasionaliter dumtaxat oriundam ex peccato. Putant enim, non posse à Deo peccatum permitti ex intentione pœnitentiæ faciendæ de illo; supponentes, pœnitentiam (aliter quam humilitatem) peccatum sup-

ponere essentialiter, atque ita nec posse permissionem peccati esse prædestinationis effectum relate ad pœnitentiam. Sed hanc limitationem expressè rejciunt. Ruiz. Amic. & ceteri communiter. Contra eamque differit latè Quiros tom. 2. disput. 22. & 23. comprobans multis, posse Deum ante absolute præuissum peccatum efficaciter prædefinire pœnitentiam de illo.

Suppono primò, permissionem peccati (scilicet obiectiuam de qua sermo est) aliud non esse à negatione auxiliij efficacis, & collatione sufficientis ad non peccandum, supposita potestate ad peccandum. Vnde permissio peccati bonum quoddam est amabile, & cauabile à Deo; de factoque sapissime amatum, atque causatum, vt est certissimum. Quo fit, vt ex hoc capite nihil permissioni peccati deest, quominus possit esse effectus prædestinationis, vt in confesso apud omnes est.

Hinc suppono secundò, si quando permissio peccati alià viâ, quam medio peccato, conducatur ad gloriam Prædestinati, dubium non esse, quin ea ratione possit esse effectus prædestinationis. Tota enim difficultas in eo posita est, an casu, quòd permissio peccati non aliter, quam medio peccato, ad gloriam Prædestinati conducatur, vti de facto semper accidit; (eo quòd illa naturaliter aliter, quam medio peccato, non est ab homine cognoscibilis); possit nihilominus esse effectus prædestinationis. Videtur enim non posse: quia Deus illam ad gloriam Prædestinati, ad quam medio peccato est utilis non videtur posse ordinare, nisi amando peccatum; quod ei repugnat. Hinc fit, casum illum ab Herice propositum à nemine posse in controuersiam vacari. Nam, si aliquis circa permissionem peccati sibi reuelatam à Deo aliquem actum virtutis exerceat proficuum ad salutem, quis dubitet, potuisse Deum, ex intentione talis actus, ad quem permissio media sui reuelatione per se conduceret sine interpositione peccati, ipsam permissionem eligere? Quo nihil deesset, vt ea esset prædestinationis effectus.

Suppono tertio, actum internum virtutis bifariam posse supponere peccatum, siue circa illud versari, siue illud respicere. Primò vt obiectum directum. Secundò vt obiectum indirectum, seu connotatum. Primo modo respicit peccatum quilibet actus pœnitentiæ, siue doloris, siue odij de peccato ipso. Secundo modo respicit peccatum actus vindictæ, quo quis vult vel sibi, ipsi, vel alteri aliquid molestum infligere in pœnam, siue pœnitentiam peccati. Necnon quibus actus humilitatis in peccato fundatus, quo quis vel se ipsum tanquam peccatorem contemnit, vel vult contemni ab alijs vt talem; vel sibi vt peccatori omnem despectum, ac velipendium optat, omnemve honorem, æstimationemque detestatur, &c. Vtriusque autem ex istis modis versetur actus virtutis circa peccatum, ipsum respicit essentialiter, vt ex vniuersali doctrina tradita supra disput. 32. quæst. 5. aliasque sæpe tacta constat. Vnde apparet, non bene Soar. & Asseclas diuerso modo philosophari in præfenti de pœnitentiâ, ac de humilitate oriundâ ex cognitione peccati: quasi illa essentialiter respiciat peccatum, hæc verò non item: ambæ quippe citra dubium respiciunt, tametsi diuersis modis, prout dictum est. Possunt tamen nihilominus esse alij actus virtutis ita occasionaliter oriundi ex cognitione peccati, vt nullo respectu sibi intrinsecò respiciant

peccatum ipsam, ut pote quod ex parte obiecti eorum nullo modo se habet; sed eatenus solum ad eorum existentiam occasionaliter conducit, quatenus homo per illius cognitionem excitatur ad tales actus eliciendos; ut quando quis, videns se in tali occasione peccasse, proponit illam fugere, ne iterum peccet, &c.

24 Suppono quartò, actus virtutum, quos homines pro statu presente eliciunt essentialiter respicientes peccatum, essentialiterque subinde connexos cum illo, dumtaxat esse tales, saltem ut plurimum, respectu peccati prout cogniti, atque adeò prout obiectum existentis in sui cognitione; secus prout physice existentis à parte rei. Quia cognitiones, quas homines pro statu presente concipiunt de existentia peccati, saltem ut plurimum, sunt metaphysice fallibiles, quantumvis sint evidentes physice, vel moraliter; existerique proinde possent simul cum actibus virtutum subnixis illis, etiam si peccatum reipsa non esset, uti iudicatur esse per illas. Quare tales virtutem actus cum physica existentia peccati, quam suapte essentia respiciunt prout apprehensam, siue cognitam; tunc solum metaphysice connexerunt, quando cognitiones de illa, quibus nituntur, metaphysice infallibiles fuerint, ut, si quando sint actus fidei diuinae, aut iudicia tantae evidentiae, quanta opus est ad metaphysicam connexionem eorum cum suis obiectis, iuxta doctrinam à nobis traditam in Thoro Scient. disput. 4. quest. 3. Ceterum, quanquam casus isti defacto aut rari, aut fortè nulli sint, ponamus pro maiore firmitate doctrinæ tradendæ in hac quaestione, omnes actus virtutum, suapte essentia respicientes peccatum existens, metaphysice connexos esse, non tantum cum intentionali, sed etiam cum physica, & reali existentia eius. Quibus suppositis sit.

Propositio I.

25 Permissio peccati defacto saepe est effectus prædestinationis tum eius, cui peccatum permittitur, tum etiam aliorum. Idque, quatenus medio peccato conducit ad eorum salutem.

Probatur efficaciter ex Scriptura, & Patribus saepe afferentibus, Deum permittere peccata propter fructum spirituales ex illis prouenturum tum ipsis peccatoribus, tum alijs. Ad Roman. 11. *Concluse enim Deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur.* Ad Galatas 3. *Concluse Scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide Iesu Christi daretur credentibus.* Ad Rom. 8. *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti, id est, Prædestinatis. Omnia, addit Glosa, etiam peccata.* Et August. lib. de Corrupt. & gratiâ cap. 9. post medium, *Vsq. adeò profus omnia, ut etiam, si qui eorum deuant, & exorbitant, etiam hoc ipsum eis faciat proficere in bonum; quia meliores redeunt, atque doctiores.* Nam, ut ait ipse August. lib. de Naturâ, & gratiâ cap. 28. *Deserit aliquantum Deus, unde superbis, ut scias, non tuum, sed eius esse, & discas, superbus non esse.* Et tract. 37. in Ioan. prope finem agens de peccato Iudæ ait. *Malo eius bene usus est Dominus: radi se pertulit, ut redimeret nos.* Et serm. 124. agens de peccato D. Petri. *Videte ergo, inquit, fratres charissimi, quemadmo-*

dum exigua culpa permittitur subiacere tantus Apostolus, ut emendatus elationis vitio, atque corruptus integro vestiatur moderatiōis, & clementia indumento. In quam culpam permissus est cadere Petrus, dicit Gregor. Homil. 21. in Euangel. *Ut is, qui futurus erat Pastor Ecclesie, in sua culpa disceret, qualiter alijs misereri debuisset.* Chryso. autem in homil. de Adam, & Eua ait. *Præuidit per omnia Deus quanta facere habuit bona de transgressione hominis, & ideo illam permisit.* Et S. Thom. 1. 2. quest. 79. art. 4. *Deus permittit, aliquos cadere in peccatum, ut peccatum suum agnoscentes humilientur, & conuertantur.* Damasc. lib. 2. Fidei cap. 29. ait. *Permittitur quis quandoque in turpem actionem incidere ad emendationem deterioris affectus; verbi causa quis est clarus in virtutibus, & rectè factis suis; huic sinit Deus in adultèrium prolabi, ut per casum in propria infirmitatis cognitionem veniens confiteatur Domino.* Et rursum ibidem. *Interdum videtur quis in malis ad vitam aliorum in melius commutandam.* Similiter Iudorus lib. 2. de Summo bono cap. 29. in medio. *Ideo nonnunquam electi lapsu carnali conuertuntur, ut à vitio superbie sanentur, & carnis vitio humiliantur, ut surgant.* Declarat id ipsum Nystenus Orat. de dormientibus post medium exemplo medici, qui suis monitis salutaribus oppositum persuadere non potens, *Permitteret filio, ut re noxia verseretur, quo morbi molestia, aut dolore aliquo affectum, reque ipsa patenti consilij utilitatem agnoscentem, valetudinisque cupidiores medicamentis suis in pristinum reduceret statum, unde propter stultam cibi pestiferi cupiditatem extidisset.* Nemesius de Facultatibus animæ cap. 44. fine. *Deseritur, inquit, quis ad tempus ad correctionem alterius, ut eius casu ceteri intuentes erudiantur.* Denique Ambrosius agens de Penitentiâ à David in priore Apologia David. cap. 2. ait. *Alijs quoque prodesse peccatum, possumus comprehendere, & providentiâ Domini Sanctis obrepisse delicta. Propositi enim ad imitandum nobis sunt; & ideo curatum est, ut & ipsi aliquando laborerentur.* Et paulò post. *Præterit igitur panis per illos Dei gratia, ut nobis ad imitationem vitiorum feret disciplina; & sicut innocentia, ita & penitentiâ magisterium de eorum actibus sumeremus.* Mitto alia.

Respondent Vazq. & Herice, Scripturam, & Patres ad modum vulgarem loquendi se accommodare; iuxta quem particula *ut* non finem operantis, sed euentum ex operatione sequutum significare solet. Qua ratione D. Petrus. Actor. 1. dixit, *De quo præuaticatus est Iudas, ut abiret in locum suum.* Cùm tamen Iudas id non fecerit ex intentione abeundi in talem locum. Hæc tamen solutio non satisfacit. Primò; quia quoties Scriptura, & Patres in propria significatione accipi possunt citra incommodum, uti in præfati accidit, non est confugiendum ad minus propriam. Secundò; quia sapies adiungunt Patres alias particulas, quæ manifestè indicant sensum causalem, videlicet, *ideo, cur, &c.* Et sanè, loqui Patres in sensu causali in perislique locis citatis, ex ipsis eorum verbis, atque contextu adeò videtur notum, ut, re sincerè inspectâ, non videatur posse negari.

Aliter respondet Arrubal. Nempe, permissionem peccati eligi quidem à Deo interdum ex intentione dandi humilitatem; quia utilis est ad ostendendam infirmitatem hominis. Hæc tenent

men aliter, quam per peccatum, cognosci posse, nempe in ipsa tentatione, & multitudine prauarum cogitationum; quæ peccatum præcedunt. Minus satisfacit hæc solutio. Quia Patres expressè loquuntur de humilitate, aliove spiritali fructu capiendo ex cognitione ipsius peccati commissi, vt ex relatis eorum verbis notum est. Et quidem ad alios fructus, qui ex tentatione præcisè colligi possunt, permissio peccati non conducit; tum quia quauis tentatio sine permissione peccati potest existere; tum quia tentatio, non per permissionem peccati, sed per se ipsam innouescit. Imo verò permissio peccati naturaliter aliter, quam mediâ experientia ipsius peccati commissi, cognosci non potest.

28 Quæ cum ita sint, probò iam, ex mente Patrum nihil deesse permissioni peccati, quominus possit esse, & sit defacto prædestinationis effectus. Quoniam, vt constat ex doctrinâ quæstionis præcedentis, quidquid re ipsa qualibet ratione conducit ad gloriam Prædestinati proximè, vel remotè; effectus est prædestinationis eius, si aliàs ex intentione gloriæ ipsius sit amabile à Deo amore speciali erga Prædestinatum; quæ sunt conditiones requisitæ quæst. 1. Sed permissio peccati re ipsa conducit ad gloriam Prædestinati, quatenus causa, aut occasio est humilitatis, aut alterius virtutis oriundæ ex cognitione peccati, qua promeretur Prædestinatus gratiam, & gloriam; & aliàs, contestantibus Patribus, ex affectu talis virtutis, & consequenter magis remotè ex intentione gloriæ Prædestinati amatur à Deo; idque, quia præuidetur in talem virtutem, & consequenter in ipsam gloriam re ipsa influxura, seu conducitura: quod est, amari affectu speciali erga Prædestinatum. Ergo nihil deest permissioni peccati, quominus possit esse, & sit defacto effectus prædestinationis.

29 Sed superest modò declarandum, quomodò permissio peccati possit amari à Deo ex intentione virtutis oriundæ ex cognitione peccati, atque adeò supponentis peccatum existens, prout attestantur Patres, quin ipsum peccatum ametur. Videtur enim, id esse impossibile; quia permissio peccati, non per se immediatè, sed medio peccato, est utilis ad talem virtutem. Videtur autem repugnare, vt medium remotum ex intentione finis ametur, non amato proximo, per quod dumtaxat conducit ad ipsum finem.

30 Docti Recentiores, qui nobiscum in sententiâ conueniunt, censent, permissionem peccati prout utilem ad virtutem circa peccatum exercendam ex intentione ipsius virtutis amari à Deo non posse, non amato peccato; quia non est utilis, nisi mediò peccato; atque adeò nec posse à Deo eligi ex tali fine per electionem, quam appellant formalem. Aut posse amari, non vt utilem ad talem virtutem, sed ex alio moriuo, ita tamen, vt intentio ipsius virtutis influat in huiusmodi amorem, eâ ratione, qua actus imperans influat in imperatum: quem propterea amorem electionem materialem permissionis peccati appellant; sufficientemque esse, arbitrantur, vt per illum permissio peccati ex fine supradictæ virtutis amari dicatur. Non placent. Primò; quia huiusmodi electiones materiales non sunt possibile in Deo, eo quod intentio finis non valet voluntatem intendentis mouere ad alium actum, præterquam ad electionem formalem, vt supra disp. 36. quæst. 4. proposit. 5. probatum est. Secundò; quia testimonia Patrum producta, planè signifi-

cant, Deum per electionem formalem eligere permissionem peccati. Nam velle permittere peccatum, vt homo humilietur, cauior euadat, aut penitentiam agat, nihil aliud sonat iuxta proprietatem sermonis, quam velle permissionem peccati, vt utilem ad eos fines. Si enim Deus non veller permissionem peccati vt utilem ad humilitatem hominis, sed tantum vt utilem ad ostensionem sui dominij, estò desiderium humilitatis hominis in volitionem permissionis peccati re ipsa influeret, non diceretur Deus, aut certè improprie diceretur; velle permittere peccatum, vt homo humiliaretur; sed tantum, vt ipse eâ permissione suum dominium ostentaret. Tertio; quia incommodum, quod Recentiores vitare intendunt suâ electione materiali, certè non vitant. Si enim permissio peccati, vt dicunt, nequit amari sine peccato prout utilis ad humilitatem; quia tantum est veilis ad illam mediò peccato. Neque intentio humilitatis poterit ob eandem rationem mouere ad amorem permissionis peccati, qui sit electio materialis, nisi mouendo etiam ad amorem peccati. Nulla quippe congrua ratio potest excogitari, cur utilitas remota ad finem possit causari sine proximâ per intentionem finis, & non possit amari sine proximâ per electionem formalem. Quandoquidem utilitas remota sine proximâ non minùs videtur inutilis respectu intentionis valentis solam mouere ad id, quod est vile; quam respectu electionis formalis valentis tantum amare, quod vile est.

Dicendum ergo est, Deum per electionem formalem optimè posse amare permissionem peccati vt utilem remotè ad virtutem circa peccatum exercendam, nullatenus amato peccato, sed connotato dumtaxat prout aliunde extituro, nimirum ab arbitrio creato. Quia medium remotum optimè potest ex intentione finis eligi formaliter vt utile ad finem mediata utilitate, nullatenus volitâ, sed connotatâ tantum utilitate mediij proximi, præsertim, quando medium proximum ab intendente finem præuidetur aliunde extitutum ex hypothesi, quòd ab ipso ponatur existens medium remotum; prout supra disput. 36. quæst. 4. proposit. 6. vniuersè monstratum est. Recognoscatur doctrina tradita ibi, & ad rem applicetur, iuxta quam Deus præuidens futurum peccatum, & ex peccato virtutem, & ex virtute gloriæ ex hypothesi, quòd ponatur peccati permissio, optimè potest ex efficaci intentione gloriæ eligere, decernereque efficaciter ponere permissionem ipsam vt coniungendam cum illis tribus suo ordine, (quo pacto est speciale bonum Prædestinati); quin opus sit, vt per eiusmodi electionem aliquod eorum ametur; tametsi omnia tria necessariò connotari vt futura debeant. Dabit his lucem solutio argumentorum, de quibus postmodum. Quomodò autem Deus citra omne incommodum possit velle efficaciter auxiliium inefficax prout inefficax inclusum in permissione peccati supra, non est in disp. 40. quæst. 4. expositum, atque probatum à nobis est.

Propositio 2.

32 Permissio peccati, non solum relatè ad humilitatem per lapsum acquirendam potest esse prædestinationis effectus, sed etiam relatè ad poenitentiam, & ad quamlibet aliam virtutem connexam cum peccato.

Probat permissio primò ex Patribus supra citatis. Quorum plerique apertè significant, finem permissionem peccati aliquod bonum virtutis esse supponens suoque conceptu existentiam peccati, connexamque subinde cum illa: & aliqui de ipsius peccati poenitentiam loquuntur expressè. Secundo probatur ratione. Quia Deus præintendens poenitentiam, ad illamque ordinans ut medium permissionem peccati, non propterea cogitur amare peccatum, adhuc virtualiter; ut ex dictis proposit. 1. & ex argumentorum solutione constabit. Ergo nihil est, quod impediatur, permissionem peccati esse prædestinationis effectum, etiam relatè ad poenitentiam, ad aliamve virtutem suam naturam supponentem peccatum, seu cum illo connexam. Tertio probatur ad hominem contra Soar. & suos concedentes, humilitatem peccatoris sapè esse finem intentum à Deo in permissione peccati, (ut expressè Patres affirmant); & id negantes de poenitentia. Nam, ut vidimus suppositione tertiâ, humilitas capta ex peccato non minus est connexa cum illo, quam poenitentia, tametsi diverso modo diuersitate, quæ ad rem non interest, ut est notissimum.

33 Restat igitur, ut argumenta diluamus, quæ nobis ad aduersarijs obijci solent. Sit primum. Qui vult efficaciter finem, tenetur velle etiam media necessaria ad finem. Sed tale est peccatum respectu actus poenitentia. Ergo Deus præintendens poenitentiam non potest non velle peccatum. Nec valet, quod respondent aliqui, peccatum non esse medium influens in poenitentiam, sed potius materiam per poenitentiam destruendam; atque adeo non opus esse, ut illud ametur ab intendente poenitentiam. Quoniam intentio efficax finis ad id omne amandum necessitat, sine quo finis intentus neque obtineri potest, neque existere. Certum est autem, poenitentiam sine præexistente peccato neque haberi, neque existere posse; estò sit illud materia per poenitentiam destruenda. Nam hoc quid interest? cum destructioni rei essentialiter rem ipsam destruendam supponat. Respondeo ex doctrinâ traditâ disput. 36. quest. 4. proposit. 2. qui vult efficaciter finem, tunc solum necessitari ad volendum id, sine quo finis esse non potest, quando illud aliunde futurum non præuidet aut absolutè, aut sub conditione alterius medij ab ipso ponendi. Et quoniam Deus, dum efficaciter poenitentiam prædestinat, præuidet peccatum futurum à voluntate humana, casu, quod ipse illud permittat; idcirco ex intentione poenitentia efficaci dumtaxat tenetur Deus ad permittendum peccatum; nec opus est, ut illud amet aliquo modo. Postquam enim à Deo permissione peccati, reipsâ, & infallibiliter existet peccatum: quod solum, & non amplius exposcit intentio efficax poenitentia.

34 Secundo arguitur. Qui vult efficaciter rem connexam, virtualiter censetur velle terminum

connexionis eius. Ergo Deus volens efficaciter poenitentiam, virtualiter, vult peccatum, cum quo ipsa connectitur. Quod etiam Deo repugnat. Distinguo antecedens. Qui vult efficaciter rem connexam, censetur velle virtualiter terminum connexionis eius, quando hunc non præuidet aliunde existentem, aut exiturum; transeat, quando præuidet; nego. Et nego consequentiam. Alioquin nec post præsumum exitens absolutè peccatum liceret, velle efficaciter poenitentiam, de illo. Quod est absurdum.

Tertio obijcitur. Prædestinatio efficax poenitentia impedit eius libertatem. Ergo permissio peccati relatè ad poenitentiam effectus prædestinationis esse non potest. Nego antecedens. Quia nulla prædestinatio intentionis impedit libertatem actus prædestinati, ut abundè confeci disput. 39. quest. 2. Adde, hæc argumenta, etsi probarent, quod assument, nihil ad rem præstare, stando in sententiâ non admittente prædefinitiones. Iuxta quam, ut permissio peccati sit effectus prædestinationis relatè ad poenitentiam, satis est, hanc præintendi à Deo simplici affectu.

Quarto obijcitur. Si Deus intenderet poenitentiam ante præsumum absolutè peccatum, non posset displicere, imò nec posset non complacere de existentia peccati. Quia amans finem, præfertim efficaciter, nequit displicere, nec non complacere de illo, sine quo finis esse non potest: sicut nec potest non displicere de impedimento opposito, quale esset hic carentia peccati: eo quod amor efficax finis odium est, saltem virtuale, eorum omnium, quæ impedirent consequentiam finis. Respondeo, Deum amantem poenitentiam ante præsumum absolutè peccatum optime posse simul displicere de existentia peccati, non quidem efficaci, sed inefficaci displicentia: sicut displicet, quando amat poenitentiam post præsumum absolutè peccatum. Si enim de eodem obiecto potest esse simul amor efficax, & displicentia simplex, ut patet in projiciente suas merces in mare ad euadendam mortem; cur non poterunt simul esse amor efficax vnus obiecti, & simplex displicentia alterius cum quo primum connexum est? Ex quo patet, nullo ritu teneri Deum, amando efficaciter poenitentiam siue ante, siue post præsumum absolutum peccatum, ad complacendum, adhuc simpliciter, de existentia peccati: sicut nec tenetur displicere de carentia peccati. Nam amor efficax finis tunc ut summum est odium virtuale eorum, quæ impedirent consequentiam finis, quando ea aliunde non præuidetur auferenda, seu non ponenda. Quod in nostro casu non euenit.

Quinto obijcitur. Amor efficax poenitentia nullatenus potest componi cum odio efficaci, atque impeditiuo peccati. Ergo amor efficax poenitentia est amor virtualis peccati. Antecedens est certum. Quia cum poenitentia nequeat esse sine peccato, repugnat, affectum cum poenitentia connexam, qualis est amor efficax eius, componi cum affectu connexo cum negatione peccati, qualis est odium efficax ipsius peccati. Probat ergo consequentia. Quia duo affectus non pugnant inter se, nisi versentur formaliter, vel virtualiter circa idem obiectum. Hoc argumentum, si quid probaret, probaret etiam, amorem efficacem poenitentia supponentem absolutam præsumum peccati; necnon amorem efficacem poenitentia, qui supponit præsumum conditionatam eius, esse amorem virtuales ipsius peccati.

cati: (quod est absurdum): quia uterque essentia iter est incompatibilis cum odio efficaci peccati. Nego igitur consequentiam primi enthymematis, & eius probationem. Quia, ut duo affectus inter se pugnent, non opus est, ut formaliter, vel virtualiter versentur circa idem obiectum, ut patet in exemplis adductis. Itaque amor efficacis penitentiae connexa cum peccato, ut summum est amor virtualis alicuius, cui infallibiliter prævidetur annexum peccatum. Qualis est eius permissio.

38 Sexto obijcitur. Ex intentione penitentiae nequit amari permissio peccati, nisi ut utilis ad penitentiam. Sed non est utilis, nisi medio peccato. Ergo ex intentione penitentiae non est amabilis sine peccato. Huic argumento satisfeci num. 31. repudiata num. 30. solutione exhibitâ à Recentioribus.

39 Septimo obijcitur. Effectus prædestinationis debet esse gratia, & beneficium Prædestinati. Sed talis non est permissio peccati; cum potius sit negatio gratiæ. Ergo. Distinguo maiorem. Effectus prædestinationis debet esse gratia, & beneficium Prædestinati intrinsecè & ratione sui; nego: intrinsecè, vel casualitè, siue occasionalitè; concedo. Et, distinctâ eodem modo minori; nego consequentiam. Itaque est permissio peccati in se præcisè non sit gratia, est tamen quatenus est occasio humilitatis, feruoris, vel penitentiae, atque adeo etiam gloriæ Prædestinati. Sed instabit aliquis. Permissio peccati non est occasio eorum bonorum, nisi medio peccato. Ergo potius est mala, quam bona Prædestinato. Cui melius est non peccare, quam lucrari ea omnia bona, quæ obtinentur ex peccato. Ergo nequit esse eius beneficium, atque adeo nec prædestinationis effectus. Respondeo, est permissio peccati reipsâ sit Prædestinato magis mala, quam bona, ratione eorum, quæ ex ea sequuntur, posse nihilominus eam esse effectum prædestinationis eius. Primum; quia reipsâ conducit in gloriam, quod est in ea magnum bonum, et si coniunctum cum maximo malo. Quo iure vel de ipso peccato dixit August. lib. 14. de Ciuitate Dei cap. 13. *Audeo dicere, superbis esse vile cadere in aliquod apertum, manifestumque peccatum, unde sibi displiceant.* Secundò; quia, prout venit à Deo, qua ratione est gratia, & beneficium, simpliciter est bona. Quia Deus nullo modo est causa mali, quod illa secum fert; cum tamen sit causa per se bonorum, quæ ex illa sequuntur, hoc ipso, quod ex eorum intentione, non item ex intentione peccati, deernit illam. Vide dicta in simili supra disput. 40. quest. 3.

40 Octauo obijcitur. Si permissio peccati est effectus prædestinationis, sequitur, posse vnumquemque sibi, vel alteri desiderare; atque etiam petere à Deo permissionem peccati. Cum tamen oppositum sit petendum iuxta illud Orationis Dominicæ. *Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo.* Sequitur etiam, Christum Dominum nobis permissionem peccati promeruisse; ad idque mortuum esse, ut homines labi in peccata sincerentur. Quod videtur absurdum. Ad hoc argumentum omnes tenentur respondere. Quia, licet permissio peccati non possit esse prædestinationis effectus (quod forsitan nemo negare potest loquendo iuxta dicta num. 22.) attamen omnes tenentur confiteri, eam esse obiectum bonum, & ex aliquo sine honesto amabile à Deo ef-

ficaciter. Ex quo eadem vi potest inferri, illatum sub desiderium nostrum, & orationem, tum sub Christi merita posse cadere. Respondeo ergo, neminem posse sibi desiderare, aut petere ex vilo sine permissionem peccati. Quia omnes peccatum proprium totis viribus tenentur fugere, ne dum non expetere, & mediâ oratione procurare occasionem, ex qua illud infallibiliter est sequaturum, qualis est peccati permissio. Nec refert, hanc à Deo efficaciter posse amari. Quia plura licent Deo, quæ homini licita non sunt. Ob id præscribitur in oratione Dominicâ, ut postulemus à Deo, ne nos sinat labi in peccatum. Sic sentit Ruiz disput. 23. sect. 1. nu. 9. Et docti Recentiores. Caterum, quanquam nemo possit vnquam licitè desiderare, aut petere permissionem peccati proprii ob strictam obligationem, quam vnusquisque semper habet ad euitandum, seu impediendum proprium peccatum; at permissio peccati alterius, non est, cur non possit homo aliquando licitè desiderare, & petere, ex honesto aliquo sine, ut docet Herice vbi supra, & docti Recentiores. Quia iuxta communem doctrinam Theologorum in Tractatu de Scandalo, non semper tenetur homo euitare, seu impedire peccatum alterius, sed aliquando potest illud permittere, etiam ponendo positiuè occasionem, ex qua illud præuidet sequaturum, sicque præbendo occasionem, ut dicunt, scandali patiti alterius. Quia hoc ex rationabili causâ iuxta sententiam omnium licitum est. Hoc autem ipsum est, posse hominem licitè velle efficaciter permissionem peccati alterius. Poterit igitur & illam petere, quando ratioabilis causa adfuerit ad vtrumque. Quod si id purus homo licitè poterit, multo potiori iure dicendus est Christus Dominus potuisse. Quem propterea saepe petuisse, impetrasse, & promeruisse permissiones peccatorum conformando se voluntati Patris propter bona ex illis hominibus prouentura, aut etiam propter alia motiua voluntatis Paternæ, dubitabile non videtur. Videatur Herice loco citato.

QVAESTIO IV.

Quæ dona Supernaturalis ordinis sint prædestinationis effectus.

Vix est in hac quæstione dissidium alicuius momenti. Ob id materiam eius percurram breuiter.

Propositio I.

Omne donum supernaturale gratiæ de facto conducens ad gloriam Prædestinati effectus est prædestinationis eius. Ita docent omnes Theologi contra vnum Gabrielem malè censentem, solam gloriam dicendam esse effectum prædestinationis propriè sumptæ. Videantur Molina 1. par. quest. 23. art. 2. disput. 3. Valent. ibid. punct. 3. Fasol. ibid. du. 2. Vazq.

Vazq. disput. 93. cap. 1. Soar. lib. 3. de Prædest. à cap. 3. Cartag. discurs. 3. Herice disput. 30. à cap. 2. Ruiz disput. 2. de Prædest. Tann. disput. 3. dub. 1. & apud eos alij

43 Et quidem de vocatione, & iustificatione ex Paulo ad Roman. 8. constat esse prædestinationis effectus, ait enim. *Quos autem prædestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, hos & iustificavit.* Sub vocatione autem omnis gratia congrua actualis, sub iustificatione verò omnis gratia habitualis comprehendi potest, & cætera supernaturalia dona, quæ vtrique annectuntur, & in gloriam Prædestinati reipsa influunt quoquo modo. Cuncta enim hæc habere omnes conditiones requisitas ad prædestinationis effectus, non est dubitandum. Cum id aperte colligatur ex Scripturâ, Concilijs, & Patribus, vt apud citatos Doctores videri potest. Et ratione manifestâ monstratur. Nam dona hæc supernaturalia propria, & connaturalia media sunt, quibus homines à Deo ordinantur, atque perducuntur ad gloriam. Ergo, quando sunt efficacia respectu talis finis, non est ambigendum, quin speciali providentiâ, qualis prædestinatio est, ordinentur ad illum: quandoquidem & naturalia bona, quibus similis ordinatio extrinsecè, & præternaturaliter conuenit, huiusmodi etiam prædestinatiuæ providentiæ censentur effectus, quoties ad eundem finem reipsa conducunt, vt vidimus quæst. 2.

44 Itaque effectus prædestinationis est omnis gratia congrua, seu efficax ad actum supernaturalem reipsa conducentem ad gloriam. Si enim reipsa non conducatur, vt in actibus factis in statu peccati potest accidere, si Deus intuitu meriti congrui eorum non conferat dona vltiora, tunc nec gratia congrua, nec ipse actus erit prædestinationis effectus, vt constat ex dictis quæst. 1. Addo cum Soar. cap. 6. num. 5. Herice cap. 3. num. 9. Ruiz sect. 2. num. 13. auxilia etiam sufficientia, seu inefficacia, quibus sæpe Prædestinati resistunt, posse esse, & sæpe esse defacto effectus prædestinationis eorum, quatenus aliter, quam per actum, ad quem inclinabant, ad eorum gloriam conducunt, vel disponendo animum ad consensum vltiori auxilio præstandum, vel præbendo materiam humilitatis, gratitudinis, aut alterius virtutis. Quo etiam pacto auxilia collata Reprobis, & quæuis omnino eorum opera seu bona, seu praua materiam obiectiuam præbere possunt virtutem eorum pertinere vt effectus. Ad gratiam denique auxiliantem pertinent externa obiectorum propositiones factæ prædicatione, exhortatione, consilio, aut aliter quomodolibet, quæ quauis ratione conducunt ad gloriam Prædestinatorum, & prædestinationis effectus eadem de causâ censenda sunt.

45 De actibus ipsis seu meritis Prædestinati pari ratione certum est, esse absolutè prædestinationis effectus. Sed dubitant aliqui, an tales sint, prout proueniunt à libero arbitrio Prædestinati, vel tantum, prout proueniunt à Deo. Quæstio tamen hæc solum potest esse de nomine. Nam quod ad rem attinet, certum est, Deum non solum esse causam actionis meritorie hominis, prout hæc immediatè, & physicè fluit ab ipso Deo concurrente cum arbitrio creato; sed etiam, prout fluit ab ipso arbitrio. Quia, vt constans est Scripturæ, Conciliorum, & Patrum phrasîs, Deus non solum operatur nobiscum; sed

etiam facit, & causa est, vt operemur; quatenus ex intentione, vt nostrum arbitrium se se ad operandum determinet, confert nobis specialia auxilia, & alia comprincipia operandi; alterque etiam per præceptum, consilium, aut exhortationem ad ipsam operationem concurrat, prout à nobis est. Itaque bifariam est Deus causa actionis honestæ; physicè, quatenus concursu vniuersali, & physico nobiscum illam cooperatur; & moraliter, quatenus per principia dicta, & ex dictâ intentione facit, vt nos illam operemur. Hoc posito, dubium non est, quin actio honesta prout à nobis sit effectus prædestinationis, quemmodum est effectus Dei. Sed verò, sicut, esse effectum Dei, non habet præcisè, quia à nostro arbitrio physicè egreditur, sed quia vt physicè à nobis egressa prouenit moraliter à Deo. Ita etiam, esse effectum prædestinationis, non habet præcisè à nostro arbitrio, sed ab influxu Dei, etsi prout egressa à nobis sit prædestinationis effectus. Vide Ruiz sect. 4. & 5.

Præparatio concursus generalis facta per decretum indifferens, etsi non sit strictè prædestinationis effectus, quia non est quid productum ad extra, sed actus Dei internus: tamen non absiure inter prædestinationis effectus recenseri potest: quia medium quoddam est necessarium ad opera Prædestinatorum libera: proindeque ex peculiari affectu erga illos credendum est prouideri à Deo simul cum auxilio efficaci. Videatur Ruiz sect. 30.

47 Iam verò simul cum gratiâ sanctificantem cæteri habitus supernaturalium virtutum, quæ ipsam comitantur, necnon perseverantia in gratiâ vsque ad finem, & satisfactio pro pena peccatis debita inter effectus prædestinationis censenda sunt, quando hæc vel cum effectu ad gloriam essentialem conferunt, vel simul cum illâ ad animæ ornamentum, & accidentalem gloriam in Patriâ mansura sunt. Quippe Deus non solum ad essentialem gloriam, sed etiam ad accidentalem prædestinat. His adde bona etiam aliorum supernaturalia, vt orationes, merita, &c. quæ ad gratiam, & gloriam Prædestinati conducunt, atque adeo effectus etiam prædestinationis eius censenda sunt. Vtrum autem Incarnationis Christi Domini, & merita eius effectus etiam fuerint prædestinationis omnium hominum, in Tractatu de Incarnatione determinandum est post statutum motuum ipsius Incarnationis.

Propositio 2.

Gloria etiam Prædestinati inter effectus prædestinationis numeranda est.

48 Ita S. Tho. 1. par. quæst. 23. artic. 2. & ibi eius Interpretes. Molin. Valent. Vazq. Soar. Faloh & Tann. supra, Herice cap. 4. Ruiz disput. 21. sect. 3. cum reliquis omnibus Theologis contra vnum Durandum asserentem oppositum, cui postea adhasit Cartagena discursu 3. dab. 2. Probatur autem ex loco Pauli num. 43. citato, Vbi vocationi, & iustificationi, glorificationem etiam adiunxit tanquam prædestinationis effectum, dicens. *Quos autem iustificauit, illos & glorificauit.* Vt communiter sentiunt Patres, alijque Interpretes huius loci, qui apud citatos Doctores videri possunt, præsertim apud Soar. & Ruiz. vide.

Deinde ratione. Quia gloria à prædestinatione causatur; tum quatenus causatur à medijs, circa quæ versatur prædestinatio, & consequenter à decreto intentionis sui, à quo remotè omnia media proveniunt; tum quia causatur à decreto exequutio sui, quod vel inter media, vel inter actus, ex quibus prædestinatio coalescit, numerandum est. Ergo est effectus prædestinationis. Nec obstat, quod sit finis eius. Nam potius est proprium finis per aliquam providentiam inveni, esse potissimum effectum ipsius providentia.

QVAESTIO V.

Virum gratia, & merita per peccatum interrupta, etiam prout primo collata sint prædestinationis effectus.

49 **S**uppono ex Tractatu de Iustificatione, merita antecedentia, quæ per peccatum superueniens mortificata sunt, per poenitentiam reuiuifcere, per eandemque recuperari gratiam amissam talibus meritis respondentem: & iuxta plures gratiam etiam datam intuitu Sacramenti. De quo ibi. Videatur Vazq. 1. 2. disput. 221. cap. 6. Soar. Opusc. de Reuiuifcentia meritorum. Turrian. 2. 2. disput. 6. & alij in eo Tractatu. Igitur, cum certum sit iuxta superius dicta, gratiam, & merita prout recuperata per poenitentiam esse effectus prædestinationis: difficultas præfens est, an etiam eiusmodi sint prout primo acquisita ante peccatum superueniens. Negant Vazq. 1. par. disput. 93. cap. 3. Becan. cap. 14. quest. 3. Mœrat. disput. 39. quibus consentit Alarc. tract. 4. disput. 4. cap. 3. num. 9. Sententia tamen affirmatiua communior est. Quam tenent Soar. lib. 3. de Prædestin. cap. 4. Valent. 1. par. quest. 23. punct. 3. Fasol. ibid. artic. 2. dub. 3. Gonzal. disput. 71. Machin. disput. 48. lect. 1. Arrub. disput. 83. Herice disput. 30. cap. 4. Ruiz disput. 22. sect. 7. Gasp. Hurt. disput. 3. de Prædestin. diff. 2. & alij. Quibus consentit Alarc. casu, quod merita præcedentia de congruo impetrent à Deo reparationem post lapsum, quo interruptuntur, ut ipse putat verum.

Propositio vnica.

50 **D**ona interrupta per peccatum, quæ restaurata per poenitentiam ad gloriam Prædestinati cum effectu conducunt, effectus sunt prædestinationis, etiam prout primò acquisita, siue collata.

Probat hanc propositionem locus ille Pauli ad Roman. 8. *Quos autem prædestinauit, hos & vocauit, & quos vocauit, hos & iustificauit.* Quæ verba, cum sint vniuersalia, etiam iustificationem ante peccatum subsequens partam cum meritis ab eâ procedentibus censenda

sunt comprehendere sub prædestinationis effectus. Id ipsum probat alter locus eiusdem capituli. *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundum propositum vocati sunt Sancti.*

Sed probemus ratione. Dona illa ut primò collata conducunt cum effectu ad gloriam Prædestinati, procedunt ex intentione ipsius gloriæ, & ex speciali affectu erga Prædestinatum. Ergo ut primò collata sunt prædestinationis effectus. Consequentia est nota ex doctrinâ questionis primæ sæpe reperitâ. Probo antecedens quoad primam partem. Quia huiusmodi dona, nisi primò collata fuissent, non restaurarentur postea, per poenitentiam. Ergo, si vt restaurata instunt in gloriam, vt supponimus, etiam conducunt ad illam vt primò collata. Hinc alia partes antecedentis probanda sunt. Nam Deus prævidens talem conducentiam confert prædicta dona, atque adeò illa vt conductura ipsa in gloriam censendus est velle conferre; (qui est specialis affectus erga Prædestinatum); & consequenter ex intentione ipsius gloriæ, nisi quid obstat. Nihil autem obstat constabit ex solutione argumentorum.

51 **O**bjicit primò Vazq. Post primò collata prædicta dona non permittit Deus peccatum, quo impediuntur, ex intentione poenitentia, qua restaurantur. Ergo manent interrupta, neque vterius ex intentione Dei cum poenitentia continuata, sed prorsus sine effectu, & extra viam ex vi prioris providentia; qua propterea communis est cum providentia Reprobatorum; incipiente ab eorum restauratione providentia noua, propriâque Prædestinatorum, & amplius non interruptenda vsque ad gloriæ consequutionem. Vergetur amplius, & declaratur hæc Vazq. ratiocinatio. Supradicta dona de facto non sunt influxura in gloriam, nisi mediâ restauratione, seu reuiuifcentia faciendâ per poenitentiam peccati, quo illa sunt mortificanda. Ergo Deus, non amato peccato, nec potest illa ex prauâ intentione gloriæ, nec vt conductura ad gloriam amare; prout opus est, vt sint effectus prædestinationis. Probatur consequentia. Quia conducentia in gloriam mediâ reuiuifcentia, sine ipsâ reuiuifcentia amari non potest, & consequenter sine peccato ad illam requisito, & supposito.

52 **R**osponder Alarc. per merita præcedentia mereri hominem de congruo reparationem post lapsum; sicque cum ipsâ reparatione, cum suaque restauratione continuari. Sed ego non video, quid conferat doctrina ista pro solutione argumenti facti. Quandoquidem, eâ suppositâ, adhuc permanet verum, non posse eiusmodi merita conducere ad gloriam, nisi mediâ sua restauratione per poenitentiam peccati factâ.

53 **H**erice, Hurtado, & alij, qui inter effectus prædestinationis non admittunt permissionem peccati, respondent, impedimentum positum per peccatum prædictis donis, interruptionemve factam nihil illis obesse, quominus vt primò collata sint prædestinationis effectus. Quia non est necesse, vt omnia, quæ pertinent ad prædestinationis effectus continuata sint, aut subordinata in ordinatione diuinâ; maxime, quando illa per se immediatè sunt vtilia ad gloriam Prædestinati; qualia sunt merita, etiam quæ procedunt peccatum, ratione intrinsecæ dignitatis, quam habent. Addunt Recentiores; etsi huiusmodi merita non conducant de facto in gloriam, nisi mediâ sua reuiuifcentia, hanc tamen non dare illis dignitatem,

tem, sed tantum tollere impedimentum, quod per accidens fuit interpositum; atque ita posse Deum dare illa ut influxura in gloriam secundum rationem formalem influxus, & valoris, non praeamata antecedenter eorum reuiuiscencia, qua se habet ut conditio per accidens: quo eximitur a periculo amandi peccatum.

55 Non placent. Quia merita non influunt in gloriam, nisi ut coniuncta cum perseverantia finali; ad hanc autem peruenire non possunt ab instanti, in quo primo fiunt, nisi vel per durationem continuatam temporis intermedij, vel per restaurationem faciendam per poenitentiam, casu, quod per peccatum intercipiuntur. Ergo haec tria subordinata sunt quoad influxum, seu conducentiam respectu gloriae, merita, continuatio eorum, vel restauratio, & perseverantia finalis. Vel ergo procedimus in sententia admittente praedestinationes efficaces; vel in negante. Si in prima. Ergo Deus nequit conferre eiusmodi merita ex intentione efficaci gloriae, nisi eligendo antecedenter, aut simul vel eorum continuationem usque ad finem, vel eorum restaurationem faciendam per poenitentiam. Sed non elegit primum in casu nostro. Ergo tenetur eligere secundum; & consequenter amare peccatum, quod non prauidetur futurum, uti supponimus. Si autem stemus in secunda sententia. Ex simplici desiderio gloriae non possunt a Deo conferri merita supradicta, nisi antecedenter ametur etiam simplici affectu perseverantia eorum finalis; deinceps vel eorum continuatio praevia, vel restauratio; eoquod merita non sunt utilia ad gloriam, nisi ut perseverantia finaliter: ad hanc autem peruenire non possunt, nisi vel media continuatione, vel media restauratione. Tum sic. Vel Deus ex simplici, & praevio amore restaurationis decernit dicta merita; & sic tenetur amare peccatum; aut quia desiderat poenitentiam ante illud absolute praevium; aut quia merita decreta, nisi medio peccato, ad suam reuiuiscenciam, quo ordinantur, nequeant conducere. Vel Deus decernit dicta merita ex simplici desiderio continuationis eorum usque ad finem. Et sic talis providentia in nostro casu defectu talis continuationis interruptitur, seu cadatur, ut bene vidit Vazq. nec est specialis erga Praedestinatum sed communis Reprobato: eo quod Deus non amat, nec potest talia merita ut coniungenda in actu secundo cum gloria per medium illud continuationis usque ad finem, quod reipsa non est ponendum, sed tantum ut utilia in actu primo; quo etiam patet similia merita saepe providet Reprobis. Ex quo patet, praecitato Doctores argumento Vazq. non satisfacisse; atque ita male in praesenti ab eius sententia deviasse, cum quo consentiunt in alijs ipsi coherentibus.

56 Apud nos vero, qui contra ipsum Vazq. putamus, ex intentione poenitentiae, etiam efficaci, posse Deum permittere peccatum, ut statuimus quaest. 3. nullam vim habet argumentum. Multo enim melius iuxta doctrinam ibi traditam poterit Deus ex intentione reuiuiscenciae meritorum impediendorum per peccatum illa primo conferre, etiam ut influxura in gloriam media ipsa reuiuiscencia. Quo nihil deerit, ut illa ex speciali providentia erga Praedestinatum, & non interrupta conferantur.

57 Vnus est etiam iuxta oppositam sententiam, modus, quo possint dona per peccatum superueniens mortificanda esse praedestinationis effectus

prout primo collata. Si nimirum Deus, antequam decernat, illa conferre, decernat permissionem peccati, illudque praevideat absolute futurum, pro tempore sequente. Tunc enim bene poterit pro tempore antecedente conferre dicta dona ex intentione reuiuiscenciae eorum faciendam per poenitentiam peccati futuri: quin ob id cogatur amare peccatum. Nam in omni sententia amor poenitentiae de peccato absolute praevio non inferret illatenus amorem ipsius peccati.

Secundo obijcit Vazq. Integra praedestinatio Adami meritis Christi Domini tribuenda, est. Cui tamen attribui non possunt dona collata Adamo ante lapsum. Ergo hac ut primo collata non sunt praedestinationis effectus. Respondet, si dona status innocentiae non sunt collata Adamo ex meritis Christi, ut putat ipse Vazq. cum multis, alterum e duobus esse dicendum; nempe, aut dona dicta status innocentiae non fuisse effectus praedestinationis Adami, sed alterius providentiae interruptae; aut, si fuerunt, integram praedestinationem eius ex meritis Christi non fuisse. Quo casu testimonia Scripturae, quibus disput. 42. quaest. 6. probatum est, omnes praedestinationis effectus, sicut & omnia dona gratiae, dari per Christum, de effectibus, & donis interpretanda erunt; stando in ea sententia, quae datur hominibus in natura lapsa, ad quam reparandam iuxta illam vocem Christus Dominus decretus est. Apud nos vero, qui in Tractatu de Incarnatione tenuimus, dona etiam status innocentiae fuisse collata Adamo ex meritis Christi, facile componitur, illa ut primo collata fuisse effectus praedestinationis Adami, & nihilominus integram eius praedestinationem sub merita Christi cecidisse.

DISPUTATIO 44.

De Reprobatione.

Quia multa ex iam dictis de Providentia, atque Praedestinatione communia Reprobationi sunt, pauca de hac ad ipsam pertinentia restant dicenda. A quibus subinde brevi me expediam in praesenti, vltimaque disputatione. Quo & citius toti huic Operi finem imponam.

QVAESTIO I.

Quid, & quotuplex sit reprobatio.

Dari reprobationem, de fide est, ut disput. 37. quaest. 3. num. 29. statuimus. Quid autem nomine reprobationis veniat intelligendum ibidem num. 27. tradidimus. Vbi etiam notavimus, reprobationem duplicem esse, nimirum positivam, & negativam. Circa quam divisionem, alioque uin vulgarem, & receptam, non vno modo

Augo.